

โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่

การขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างมูลค่า (ไม่ยืนต้นและไม่มีค่า)

สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นด้านการเกษตรแผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ แนวทางการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรอัจฉริยะ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอัจฉริยะ แผนส่งเสริมขยายผลการเกษตรอัจฉริยะ โดยการสร้างแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกร ทั้งด้านเทคโนโลยี การตลาด การบริหารจัดการ การขนส่ง การแปรรูป การเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรม สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเกษตร ที่มุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตการเกษตร เพื่อให้เกิดการพัฒนาภาพรวมที่เป็นระบบ และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร นำมาซึ่งโอกาสในการสร้างรายได้ สร้างความมั่นคงทางอาหาร และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตรเห็นควรมีการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตร เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาแปลงเกษตรได้ โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) การส่งเสริมองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงจากภาวะสังคมสูงอายุ

2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ เพื่อการวางแผนการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่

3.2 เพื่อพัฒนาพื้นที่ต้นแบบในการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาศักยภาพการผลิต

เป้าหมาย

แปลงต้นแบบการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสม “การขยายผลเทคโนโลยีนวัตกรรมในพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างมูลค่า (ไม้ยืนต้นไม่มีค่า)” จำนวน 1 แปลง ได้แก่ แปลงเกษตรกรนายฉันท อัครสกุลภิญโญ บ้านเลขที่ 100/1 หมู่ 10 ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร ดำเนินการเชิงพื้นที่

การจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร เป็นการพัฒนาเกษตรกร ให้มีความรู้ในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการปลูกไม้ยืนต้นและไม้มีค่าในพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนของตนเอง ไปใช้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีมูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ คัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมและมีความสนใจ จำนวน 20 ราย

วิธีการดำเนินงาน

จัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่เกษตรกร จำนวน 4 เวที ดังนี้

เวทีที่ 1 : วิเคราะห์พื้นที่

จัดเวทีเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่เพื่อขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรม การส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นและไม้มีค่า และจัดทำแผนการปรับเปลี่ยนพื้นที่และความต้องการเกษตรกร

เวทีที่ 2 : เชื่อมโยงเครือข่าย

จัดกิจกรรมศึกษาดูงานในพื้นที่ประสบความสำเร็จด้านการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรม การส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นและไม้มีค่า ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

เวทีที่ 3 : ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

จัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นและไม้มีค่าให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการ โดยมีต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

- (1) ระบบการปลูกพืชผสมผสาน ป่า อย่าง 4 ไร่ ไร่ชน้อยอย่าง ป 3
- (2) การใช้ประโยชน์จากไม้ยืนต้นและไม้มีค่า
- (3) การประเมินมูลค่าจากไม้เพื่อเป็นหลักทรัพย์
- (4) วิธีการประเมินคาร์บอนเครดิตจากต้นไม้

เวทีที่ 4 : การแลกเปลี่ยนและสรุปบทเรียน

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเพื่อออกแบบและวางแผนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาไม้ยืนต้นและไม้ มีค่า และข้อเสนอการพัฒนาพื้นที่เกษตรกร

สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับ พื้นที่สู่เกษตรกร ได้แก่ พันธุ์พืชไม้ผล ไม้ยืนต้น และวัสดุการเกษตรอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นเหมาะสม เพื่อเป็น ตัวอย่างสาธิต

ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2567			ปี 2568								
	ต.ค. 67	พ.ย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68	ก.ค. 68	ส.ค. 68	ก.ย. 68
1. พัฒนาแปลงต้นแบบให้เป็นจุดเรียนรู้ สนับสนุนแปลง ต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม (แปลงเกษตรกร)						★	★	★	★	★	★	★
2. การจัดเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่								★	★	★	★	

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2567			ปี 2568								
	ต.ค. 67	พ.ย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68	ก.ค. 68	ส.ค. 68	ก.ย. 68
เหมาะสมกับพื้นที่ผู้เกษตรกร ดำเนินการเชิงพื้นที่												

งบประมาณ

จำนวน 111,500 บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)

ผลการดำเนินงาน

เวทีที่ 1 : วิเคราะห์พื้นที่

วันที่ 21 พฤษภาคม 2568 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของชุมชน

ผลการดำเนินงาน : จากการจัดเวทีเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่พบว่า

- -ป่าเสื่อมโทรม
- -ป่าชุมชน
- ปัญหาไฟป่าหมอกควันจากการเผาป่า
- ต้นไม้ที่ปลูกสามารถนำเข้าการตลาด,ตลาดหลักทรัพย์จากการประเมินค่าคาร์บอนเครดิต
- ความต้องการ ขอสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการเกษตรเนื่องจากชุมชนสามารถขอพันธุ์ไม้ได้จากใกล้สถานีเพาะชำกล้าไม้และ บางส่วนชุมชนสามารถเพาะพันธุ์กล้าไม้ได้เอง
-

เวทีที่ 2 : เชื่อมโยงเครือข่าย

วันที่ 28 พฤษภาคม 2568 ศึกษาดูงานในพื้นที่การปลูกไม้ยืนต้นเพื่อเข้ารับการประเมินคาร์บอนเครดิต

ผลการดำเนินงาน : ศึกษาดูงานในพื้นที่การปลูกป่าชุมชน ได้เรียนรู้เรื่องการจัดการป่า,การเลือกไม้ยืนต้นและไม้มีค่าเพื่อเตรียมการเข้ารับการประเมินคาร์บอนเครดิต ขั้นตอนการตรวจประเมินคาร์บอนเครดิตเบื้องต้น

เวทีที่ 3 : ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

วันที่ 30 กรกฎาคม 2568

ผลการดำเนินงาน : เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

- (1) ระบบการปลูกพืชผสมผสาน ป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง
- (2) การใช้ประโยชน์จากไม้ยืนต้นและไม้มีค่า
- (3) การประเมินมูลค่าจากไม้เพื่อเป็นหลักทรัพย์
- (4) วิธีการประเมินคาร์บอนเครดิตจากต้นไม้

เวทีที่ 4 : แลกเปลี่ยนและสรุปทเรียน

วันที่ 1 สิงหาคม 2568

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดเวทีแลกเปลี่ยนเพื่อออกแบบและวางแผนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาไม้ยืนต้นและไม้มีค่า และข้อเสนอการพัฒนาพื้นที่เกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมเวทีถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ผู้เกษตรกร ได้แก่ ปุ๋ยอินทรีย์ในการปรับปรุงบำรุงดิน

อุปสรรคที่พบ

1. เกษตรกรมีอายุหลากหลาย และส่วนมากยังไม่เข้าใจถึงกระบวนการประเมินคาร์บอนเครดิต เพราะคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัวและใช้เวลานานในการดำเนินการกว่าจะได้รับค่าตอบแทน
2. กระบวนการประเมินมูลค่าจากไม้เพื่อเป็นหลักทรัพย์และวิธีการประเมินคาร์บอนเครดิตจากต้นไม้ เป็นเพียงแนวคิดที่ยังไม่สามารถให้ผลตอบแทนแก่เกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรม ควรให้เป็นเพียงข้อเสนอแนะแก่เกษตรกร

แนวทางการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรม

สนับสนุนให้มีการเรียนรู้ถึงกระบวนการปลูกไม้ยืนต้นและทำความเข้าใจถึงขั้นตอนการประเมินคาร์บอนเครดิตอย่างง่ายให้เกษตรกรเข้าใจว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวและมีวิธีปฏิบัติที่ไม่ยุ่งยาก

ผู้ดำเนินงาน

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี
นายสักรินทร์ เทียนทอง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
โทร. 0-3248-8053, 08-9892-6326

ภาคผนวก

กิจกรรม : สนับสนุนแปลงต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรม (แปลงเกษตรกร))

เวทีที่ 1 : วิเคราะห์พื้นที่

เวทีที่ 2 : เชื่อมโยงเครือข่าย

เวทีที่ 3 : ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เวทีที่ 4 : แลกเปลี่ยนและสรุปบทเรียน

